

Elimu Maalum

Zana

Elimu maalum ni maagizo maalum
yaliyoundwa ili kukidhi mahitaji ya kipekee ya
mwanafunzi mwenye ulemavu.

Huduma hutolewa bila malipo kwa wazazi na
walezi.

Huduma zinaweza kutolewa katika mazingi
mengi tofauti.

Ulemavu wa akili

Upofu wa kutosikia

Ugonjwa wa wigo wa tawahudi

Uziwi au kuwa mgumu wa kusikia

Ulemavu wa tabia ya kihisia

Jeraha la mshtuko wa ubongo

Udhaifuwa lugha ya kuongea

Udhaifu wa mifupa

Ulemavu maalum wa kujifunza

Udhaifu wa kuona

Udhaifu mwingine wa kiafya

Ucheleweshaji wa Maendeleo

Ulemavu wa akili ni upi?

Mwanafunzi anapohitaji maelekezo yaliyoundwa mahususi kutokana na tofauti za kimaendeleo katika yote yafuatayo :

- Utendaji wa Kiakili (k.m. hoja, utatuzi wa matatizo)
- Kubadilika (ustadi wa maisha wa vitendo vya kila siku)
- Mafanikio ya Kielimu

Uziwi au kuwa mgumu wa kusikia ni nini?

Wakati mwanafunzi anahitaji maelekezo maalum yaliyoundwa kutokana na uziwi au kuwa mgumu wa kusikia na Tathmini ya mtaalamu wa sauti inaonyesha upotezaji wa kusikia unakidhi vigezo maalum:

- Ugumu wa kusikia katika sikio moja au yote mawili
- Ugumu wa tani za kusikia (juu au chini)
- Ugumu wa kusikia sauti (juu au chini)
- Haiwezi kutibiwa na wafanyikazi wa matibabu (Daktari au Muuguzi)

Udhaifu wa lugha ya kuongea ni nini?

Wakati mwanafunzi anahitaji maagizo maalum yaliyoundwa :

- Tofauti za jinsi mwanafunzi anavyozungumza/kutoa sauti za usemi NA/AU kuelewa na kutumia lugha katika lugha zote za mwanafunzi.
- Ubora wa sauti au sauti kubwa
- Kurudia sauti au sehemu za sauti zinazoitwa kigugumizi
- Sauti za usemi ni ngumu kuelewa
- Kuelewa, kujifunza na kutumia maneno
- Kutumia maneno, sarufi na sentensi zinazofuata kanuni za lugha kwa njia inayoeleweka

Udhaifu wa kuona ni nini?

Wakati mwanafunzi anahitaji maelekezo maalum yaliyoundwa kutokana na udhaifu wa kuona yakiwa ni pamoja na :

- ripoti ya matibabu kutoka kwa daktari wa macho au mwingine mtaalamu wa macho anayeonyesha mwanafunzi ana ulemavu wa macho ambao hauwezi kusahihishwa na matibabu, tiba au lenzi
- Tathmini ya maono ya utendaji inayobainisha mahitaji ya elimu na ufikiaji (k.m. braille, chini vifaa vya kuona) kwa sababu ya udhaifu wa kuona

Upofu wa kutosikia ni nini?

Haja iliyoundwa mahsusi kwa maelekezo kutokana na kutoona na kusikia ikiwa ni pamoja na:

- Aidha kusikia au kuona kuwa dhaifu lakini inaonyesha majibu yasiyoeleweka au yasiyo ya kawaida katika eneo lingine la hisi ambalo linahitaji majaribio zaidi au...
- Anahitimu kupata ulemavu wa kuona au kusikia na...
- Ina suala la kimwili ambalo linaathiri hisia nyingine

Ulemavu wa tabia ya kihisia ni nini?

Haja iliyoundwa mahsusi kwa maelekezo kutokana na hisia na mahitaji ya kitabia kutokana na moja au zaidi ya haya hapa chini:

- Kutokuwa na uwezo wa kujifunza si kutokana na mambo mengine
- Kutokuwa na uwezo wa kuanzisha/kudumisha mahusiano
- Kutokuwa na furaha/huzuni thabiti
- Dalili za kimwili au hofu

Udhaifu wa mifupa ni nini?

Wakati mwanafunzi anahitaji maagizo maalum yaliyoundwa kwa sababu ya kuharibika kwa faini au harakati za kusonga ambayo hudumu saa angalau siku 60, huathiri ubora, kasi, au usahihi wa harakati na angalau maeneo mawili kati ya yafuatayo:

- Harakati ndogo (kutumia mikono, vidole)
- Harakati kubwa (kutembea, vikundi vikubwa vya misuli)
- Kujisaidia

Udhaifu mwingine wa kiafya ni nini?

Wakati mwanafunzi anahitaji maelekezo maalum yaliyoundwa kutokana na hali ya afya:

- Taarifa ya matibabu yenye hali ya afya inayotarajiwa kudumu angalau siku 60
- Hali ya afya huathiri uchangamfu na tahadhari ya mwanafunzi

Ugonjwa wa wigo wa tawahudi ni upi?

Wakati mwanafunzi anahitaji maelekezo maalum yaliyoundwa kutokana na tofauti za:

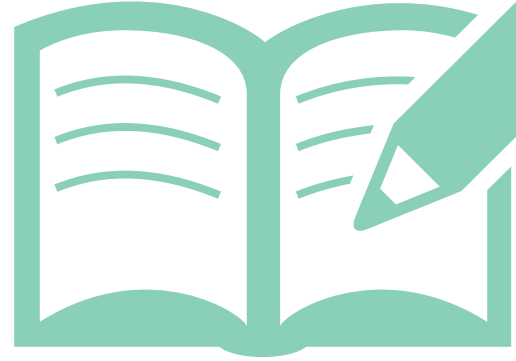
- Kuingiliana na wengine kwa kutumia mawasiliano na kucheza urahisi na wengine
- Mawasiliano yasiyo ya maneno kwa kutumia lugha ya mwili, macho, ishara za uso
- Kukuza na kuelewa uhusiano - kuelewa kile watu wengine wanafikiria na kuhisi, kurekebisha tabia, kupata marafiki.
- Mitindo iliyozuiliwa/ inayojirudiarudia ya tabia/shughuli
- Kusisitiza juu ya usawa, taratibu, mifumo ya tabia na maslahi
- Kuathirika sana au kuathirika ya kutosha kwa kelele, kugusa, harufu, mwangaza

Jeraha la mshtuko wa ubongo nini?

Wakati mwanafunzi anahitaji maelekezo maalum yaliyoundwa kutokana na ubongo jeraha linalosababishwa na nguvu ya nje ya mwili ambayo hudumu angalau siku 60 na kusababisha kuharibika kwa moja au zaidi ya maeneo yafuatayo:

- Mawasiliano, Tabia, Utambuzi, kumbukumbu, umakini, fikra dhahania, hukumu, tatizo kutatua, hoja, na/au usindikaji wa habari; Uwezo wa hisia, utambuzi, gari na/au kimwili

Ulemavu maalum wa kujifunza ni upi?

Wakati mwanafunzi anahitaji maelekezo maalum yaliyoundwa kutokana na:

- Muundo wa uwezo wa utambuzi muhimu kwa kujifunza kwa ujumla
- Mfano wa udhaifu wa utambuzi unaoathiri ujifunzaji
- Udhaifu wa kielimu ikilinganishwa na wenzao ambao hautokani na ukosefu wa mafundisho, ujuzi mdogo wa Kiingereza, au mambo mengine yanayohusiana

Ucheleweshaji wa maendeleo ni nini?

Wakati mwanafunzi hadi umri wa miaka tisa anahitaji maagizo maalum yaliyoundwa kwa sababu ya tofauti za ukuaji maeneo mawili au zaidi kati ya yafuatayo:

- Mawasiliano
- Kubadilika (ustadi wa maisha wa vitendo vya kila siku)
- Kimwili
- Kijamii/kihisia
- Utambuzi

CHAGUO ZA MAHALI NA MAFUNDISHO YA ELIMU MAALUM